

בש"פ 5428/14 - מדינת ישראל נגד עבדאללה ניג'ם

בבית המשפט העליון

בש"פ 5428/14

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: עבדאללה ניג'ם

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"ז באב התשע"ד (13.08.14)

בשם המבקשת: עו"ד עמרי כהן

בשם המשיב: עו"ד יניב אביטן; עו"ד דנה אוחנה

החלטה

1. בפני בקשה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) להורות על הארכת מעצרו של המשיב החל מיום 20.8.2014 - בתשעים יום או עד למתן פסק דין בת"פ 39234-11-13 בבית משפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

עמוד 1

2. כנגד המשיב, יליד 1988, הוגש כתב אישום ביום 28.11.2013, ובו יוחסו לו עבירות של קשירת קשר לפשע (לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)), שוד בנסיבות מחמירות (לפי סעיפים 402(ב) ו-29 לחוק העונשין), עבירות בנשק (לפי סעיפים 144(א)-(ב) ו-29 לחוק העונשין), שיבוש מהלכי משפט (לפי סעיפים 244 ו-29 לחוק העונשין), נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף (לפי סעיפים 10(א) ו-62 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961) ונהיגה ללא פוליסת ביטוח בתוקף (לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התשל"ל-1970). יצוין כי בשלב מאוחר יותר תוקן כתב האישום על דרך הוספתם של עדי תביעה.

3. על פי עובדות כתב האישום, המשיב ועוד שלושה אחרים - מ' כ', קטין (להלן: הקטין), מוחמד מסרי (להלן: מסרי) ושיהאב סגיר (להלן: שיהאב) (יכוננו יחדיו להלן: הארבעה) - קשרו קשר לשדוד סניף של חברה בשם ביצורית בע"מ בג'דידה-מכר (להלן: הסניף). ביום 20.3.2013 נפגשו הארבעה והצטיידו, לצורך ביצוע השוד, באקדח, קסדות, רכב וקטנוע. בשעות הצהריים של אותו היום הגיעו הארבעה לקרבת הסניף, כאשר המשיב נוהג ברכב ללא רישיון וללא פוליסת ביטוח בתוקף. על-פי חלוקת התפקידים המוקדמת בין הארבעה, שניים מתוכם (אשר זהותם לא התבררה, אך ידוע שהקטין לא נמנה עמם) הגיעו לפתח הסניף כשהם רכובים על קטנוע ושדדו את המקום תוך שאחד מהם יורה באוויר והשני מאיים על המנהל עם כיסא על מנת שהאחרון יפתח עבורו את הכספת. לאחר שנטלו עמם קופת מתכת, שהייתה מונחת בכספת, ומכשיר מסוג אייפון ברחו השניים מהמקום בקטנוע, חברו אל השניים האחרים שהמתינו ברכב, ולאחר שהחביאו את הקטנוע, נסעו לביתו של אדם בשם מוחמד בדווי (להלן: בדווי) אשר אצלו החביאו את האקדח. מספר שעות לאחר מכן חזר המשיב ביחד עם שיהאב לביתו של בדווי, אף זו הפעם כשהוא נוהג ברכב ללא רישיון וללא פוליסת ביטוח בתוקף, לקח מבדווי את האקדח ומסר אותו לידי שיהאב. מספר ימים לאחר האירוע, פגש המשיב בקטין ובמסרי על מנת לתאם ביניהם גרסה שאותה ימסרו למשטרה אם ייעצרו בחשד לביצוע השוד.

4. נגד כל המעורבים - הארבעה, וכן בדווי - הוגשו כתבי אישום. עם זאת, בשל כך שהם הפלילו גם זה את זה - הוגשו ארבעה כתבי אישום נפרדים. בד בבד עם הגשת כתבי האישום הוגשו גם בקשות לעצור את הנאשמים עד תום ההליכים נגדם.

5. בבקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים נטען כי קיימות נגדו ראיות לכאורה להוכחת אשמתו, ובהן הודאה שלו במעורבות באירוע בפני מדובב, הודעות של האחרים בדבר מעורבותו של המשיב בקשר, גרסאות אליבי שמסר המשיב (ונסתרו) ואיכונים. כמו כן, נטען בבקשה כי מעשיו של המשיב, שנעשו בחבורה ותוך שימוש בנשק חם, מקימים עילת מעצר סטטוטורית (מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים) ואף עולה מהם מסוכנות ברורה לביטחון הציבור המקימה גם היא עילת מעצר (מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים). מסוכנות זאת, כך נכתב בבקשה, מתחזקת גם לנוכח עברו הפלילי המכביד של המשיב שלחובתו הרשעות רבות בעבירות רכוש וכן בעבירה של החזקת אגרופן או סכין. בנוסף, נטען בבקשה כי כפי שעולה מעובדות כתב האישום, המשיב אף פעל לשיבוש החקירה וכי מעצרו מתחייב גם מטעם זה (מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים).

6. לאחר שהדיון בבקשה נדחה פעמיים לבקשת בא-כוחו של המשיב, ביום 10.12.2013 התקיים דיון בבקשה שבו הסכים בא-כוח המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר אך עתר לעריכת תסקיר ולשחרורו של המשיב לחלופת מעצר. ביום 18.12.2013 ניתנה החלטתו של בית המשפט המחוזי בבקשה בהתייחס למשיב ולשניים מהאחרים. בית

המשפט המחוזי קבע כי אין מקום לעריכת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב בהתחשב במסוכנותו ובחוסר האפשרות לתת בו אמון - לנוכח העבירות המיוחסות לו, כמו גם לנוכח עברו הפלילי המכביד (שבמסגרתו ריצה אף תקופות מאסר). בנוסף, עמד בית המשפט המחוזי גם על כך שעל-פי עובדות כתב האישום ניסו המשיב והאחרים לתאם גרסאות, כך שקיים גם חשש ממשי לשיבוש הליכי משפט, בהתחשב בצורך בהעדתם של הנאשמים (כל אחד מהם - ביחס לחבריו). לנוכח כל אלו הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו.

7. להשלמת התמונה יצוין, ביחס לנאשמים האחרים שלהם מיוחסת מעורבות בשוד, כי שניים מהם שוחררו לחלופת מעצר (הקטין ומסרי) ואילו שיהאב (שעומד לדין גם בגין אירוע נוסף) נעצר עד לתום ההליכים.

טענות הצדדים

8. הבקשה שבפני להארכת מעצרו של המשיב מבוססת אף היא על מסוכנותו של המשיב - לנוכח העבירות המיוחסות לו ונסיבות ביצוען (מעשה שוד, בצוותא, תוך התארגנות מסודרת, ולאחר הצטיידות בנשק והחזקתו אף לאחר מעשה) ולנוכח עברו הפלילי הכולל, חרף גילו הצעיר, 20 הרשעות בעבירות רכוש וכן עבירה של החזקת סכין. בנוסף, טוענת המבקשת כי קיים חשש של ממש ששחרורו של המשיב יביא לשיבוש מהלכי משפט נוכח העבירות המיוחסות לו ובהתחשב בכך ששותפיו למעשה טרם העידו.

9. ביחס להתקדמות ההליך העיקרי מציינת המבקשת כי שמיעת ההוכחות החלה בחודש פברואר 2014 וטוענת כי זו התקדמה בקצב משביע רצון. המבקשת מציינת עוד כי חל עיכוב מסוים בהתקדמות ההליך בחודש מאי אך מוסיפה כי זה נבע מכך שנדרש חומר חקירה נוסף מתיק אחר שבו עומד לדין אחד מן הנאשמים האחרים וכן מכך שההגנה ביקשה שלא להעיד את שותפיו של המשיב טרם סיום משפטם. המבקשת מוסיפה כי לעת הזו קבועים עוד שלושה מועדים להמשך שמיעת הראיות במהלך החודשים ספטמבר-אוקטובר 2014.

10. לבסוף, המבקשת מטעימה כי הפגיעה בחירותו של המשיב הייתה מצומצמת יחסית עד כה, בהתחשב בכך שבתקופה של תשעת חודשי המעצר הוא ריצה במקביל עונש מאסר בן ששה חודשים שנגזר עליו בתיק אחר (לאחר שמעצרו במסגרת התיק מושא הבקשה דנן הוביל להפקעת ההחלטה שהורתה על ריצויו של עונש המאסר שהוטל עליו על דרך של עבודות שירות). היא אף מוסיפה כי ניסיון העבר ביחס למערער מלמד כי הוא לא ניצל הזדמנויות שניתנו לו, ואין לתת בו אמון.

11. בא-כוחו של המשיב אישר כי אין לו כל טענה בכל הנוגע לקצב ניהול המשפט, ומיקד את דבריו בטענה להפליה הקיימת, לשיטתו, בין המשיב לבין הנאשמים האחרים בפרשה ששוחררו לחלופת מעצר - הקטין ומסרי (תוך הדגשה ששיהאב אינו בר-השוואה לנוכח האישום החמור הנוסף שמיוחס לו). בא-כוח המשיב טען כי לנוכח ההשוואה לאחרים מן הדין - לכל הפחות - להורות על הזמנת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב.

12. בא-כוח המבקשת השיב על טענת ההפליה כי ההשוואה בין המשיב לבין שני הנאשמים האחרים אינה צולחת לנוכח נקודות שוני חשובות ביניהם. לגבי הקטין נטען כי בשל גילו ההתייחסות אליו היא שונה, וכן שקיימת ודאות באשר לכך שלא היה אחד מתוך השניים שנכנסו לסניף שבו בוצע השוד. לגבי מסרי הודגש עברו הנקי. לעומת זאת, חזר

והדגיש בא-כוח המבקשת את עברו הפלילי המכביד מאד של המשיב. בא-כוח המבקשת אף התייחס לכך שרק המשיב (בנוסף לשיהאב) היה מעורב, לפי עובדות כתב האישום, בהחזקת האקדח בשלב מאוחר לשוד.

13. בא-כוח המשיב התייחס להבחנות שהציע בא-כוח המבקשת וטען כי אין בהן כדי להצדיק את ההבחנה בין מרשו לבין הנאשמים האחרים. בהקשר זה הוא הצביע על כך שכל הארבעה הגיעו אחרי אירוע השוד לביתו של בדווי כשהם נושאים את השלל וכן את האקדח. כמו כן, הוא טען שאף לקטין יש עבר פלילי, והצביע על כך שמסרי שתק בחקירתו, ולכן דווקא בעניינו צריך לגבור החשש לשיבוש הליכי משפט.

דיון והכרעה

14. לאחר ששקלתי את הדברים הגעתי לכלל דעה שדין הבקשה להתקבל.

15. כידוע, השיקולים העיקריים שאותם יש להביא בחשבון לצורך קבלת החלטה בבקשה להארכת מעצר נוגעים לאיזון בין זכותו של נאשם, שחזקת החפות עומדת לו, לחירות, לבין שלום הציבור ומניעת שיבוש הליכי משפט, כאשר נקודת האיזון נוטה אל עבר זכותו של הנאשם ככל שמתארך ההליך השיפוטי וכתלות במסוכנותו (ראו למשל: בש"פ 985/14 מדינת ישראל נ' מונדר, פסקה 19 (16.2.2014) (להלן: עניין מונדר)).

16. במקרה דנן הצדדים אינם חלוקים על כך שההליך העיקרי מתקדם בקצב משביע רצון. אף אני מתרשמת כי זהו המצב, ולא למותר לציין בהקשר זה כי בתיק קבועים עוד שלושה מועדי הוכחות החל מחודש ספטמבר. אם כן, המחלוקת המרכזית נוגעת לטענת ההפליה שהעלה המשיב. אכן, במישור העקרוני, השיקול של שוויון בין נאשמים באותה פרשה הוא שיקול חשוב. אולם, כפי שנטען על-ידי המבקשת, בנסיבות העניין קיים שוני רלוונטי המצדיק את ההבחנה שנעשתה בין המשיב לבין הנאשמים האחרים שאליהם הוא ביקש להשוות עצמו. שוני זה מתבטא הן בכך שלפי כתב האישום חלקו של המשיב באירוע דומיננטי יותר מחלקו של הקטין, והן בעברו הפלילי הכבד יותר משל שני הנאשמים ששחררו לחלופת מעצר (כאשר למסרי אין כלל עבר פלילי). עברו הפלילי של המשיב הוא נכבד והוא כולל עשרות עבירות רכוש וזאת על אף שמדובר בבחור צעיר. כידוע, גם עבירות רכוש המבוצעות בשיטתיות ובהיקף ניכר מצביעות על מסוכנות (ראו למשל: עניין מונדר, בפסקה 20). לכך יש להוסיף כי באירוע מושא כתב האישום הנוכחי נעשה אף שימוש בנשק חם, אשר כשלעצמו מקים את חזקת המסוכנות הסטטוטורית (שבסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים), ועל-פי המתואר בכתב האישום, המשיב גם חזר על מנת לאסוף את האקדח לאחר השלמת האירועים הקשורים במקרה השוד עצמו.

17. בנסיבות אלה, אינני מוצאת מקום – על-פי הנתונים שבפני – להורות על הכנת תסקיר מעצר. ככל שלבא-כוח המשיב יש טענות הנוגעות לכרסום בראיות ולהשלכות הנובעות מכך על טענת ההפליה כפי שהוא מבקש ללמוד מן העדויות בהליך העיקרי – אין צורך לומר שדרכו פתוחה להגשת בקשה לעיון חוזר, ומיותר לציין כי איני מביעה כל עמדה בעניין זה.

18. סוף דבר: הבקשה מתקבלת. מעצרו של המשיב יוארך החל מיום 20.8.2014 – בתשעים יום או עד למתן פסק דין בת"פ 39234-11-13 בבית משפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ח באב התשע"ד (14.8.2014).

שׁוֹפֵט ת
